

Откакъ бидохъ заточени трима-та български владци (Иларионъ, Авксентий и Паисий), по станало-то разпорѣждане на цариградски-тъ български пжрвенци, прѣзъ мѣсець Майя, сжща-та 1861 год., въ Цариградъ пристигнаха представители отъ всички-тъ български области на турската държава, та, заедно съ цариградски-тъ българе, да се молжтъ на Висока-та Порта да припознае българска-та иерархия за независима отъ цариградския патриархъ и отъ римския папа. Прѣзъ мѣсець Юния български-тъ представители се представихъ на Кжбржълж Мехмедъ паша, пжрвъ султановъ министръ и министръ на вжтрѣшни-тъ работи, комуто на-кратко расправили, че сж испратени отъ ено-родци-тъ си да ходатайствуватъ при султаново-то правителство да се припознае Бжлгарска-та Черкова за независима отъ гржцка-та патриархия. Министръ-тъ съ викание и крѣскание имъ отговорилъ, че правителство-то би могло да удовлетвори нѣкои желанія на бжлгаре-тъ въ черковно отношение, ала тѣ трѣбва да изваджтъ изъ глава-та си мисжль-та за независима иерархия, защото, такова нѣщо не могло да стане поради много причини, между които била и тая, че договори-тъ на правителство-то съ други-тъ джржави не допушале такова нѣщо ⁽⁶⁰⁾. Като чуле тоя сжрдитъ отговоръ на пжрвия турски министръ, бжлгарски-тъ представители се уплашили; тѣ му цѣлувале пола-та и си излѣзле, безъ да му продуматъ повече нѣщо. Тѣ отишле при Али паша, министръ на вжнекашни-тъ работи и исповѣдания-та, който имъ казалъ сжщо-то, нъ съ други думи, като всѣкой дипломатъ.

⁽⁶⁰⁾ Кжбржълж Мехмедъ паша е искалъ да напомни на бжлгарски-тъ представители за договори-тъ на Висока-та Порта съ Руссия и че тая джржава е противна да се припознае една бжлгарска независима иерархия. Тоя човѣкъ, който бѣше отъ гржцко потекло, много мразеше русси-тъ и бжлгаре-тъ; инакъ, той бѣше доста просвѣтенъ, справедливъ, строгъ, нъ и откровенъ; той не бѣше хитъръ и лукавъ, като лични-тъ тогава турски джржавници Али паша и Фуадъ паша. Кжбржълж Мехмедъ паша е билъ намѣстникъ на садразамина (пжрвий министръ), когато прѣзъ 1856 г., слѣдъ провжзгласяване-то на Хатихумаюна, както се каза на стр. 84, нѣкои цариградски бжлгаре бѣхж молили Висока-та Порта да се даджтъ и на бжлгарския народъ извѣстни правдини по черковно-то управление. Прѣзъ 1860 год. султанъ Абдулъ-Меджидъ испраща Кжбржълж Мехмедъ паша въ бжлгарски-тъ области за да види сжстояние-то на население-то, отъ което бѣхж пристигнжле много оплаквания противъ бердикчие-тъ, мюлтезими-тъ и джржавни-тъ службаше; той ходи дори до Нишъ и строго наказа мнозина отъ тия послѣдни-тъ. И на отивание и на вржщане бжлгаре-тъ му подавахъ тжжби противъ гржцки-тъ владци. Между други-тъ службаше, които придружавахъ Мехмедъ паша, бѣше и Гавриль Кржстїевичъ.